

paa Ønskerne dernede og paa de Forudsætninger, som man dernedefra har handlet efter.

Nu siger det ærede Medlem, at saa kan der for disse 2 à 3 Aar — jeg mener nu 2 — laves nye Forpagtninger dernede. Det kan der selvfølgelig, og saa vidt jeg forstod det ærede Medlem, henstillede han til mig — i alt Fald gjorde han det i Udvalget — at hindre, at saadanne Forpagtninger blev indgaaet paa lang Tid. Hvad dette nu angaar, skal jeg henvise til, at Kirkeministeriet under 20. August 1920 har udstedt et Cirkulære angaaende Lønningsforhold og Forpagtningsforhold dernede. Det er jo saaledes, at de Forpagtninger, som er indgaaede før Sammenbrudet, før Fredsslutningen, er indgaaede mod Betaling i Mark, og da Markkursen er sunket stærkt, sidder Forpagterne af slige Jorder for en meget ringe, en alt for ringe Afgift, hvilket gaar ud over Lønningsmidlerne til Præsteembederne. I den Anledning har Ministeriet i det nævnte Cirkulære udtalt følgende, som jeg skal oplæse: „Idet de Leje- og Forpagtningskontrakter, hvis Indgaaelse ligger nogen Tid tilbage, efter Genforeningen og Kronemøntens Indførelse maa anses som indgaaede under bristede Forudsætninger, bliver de at ophæve senest fra og med Udløbet af det løbende Leje- og Forpagtningsaar, hvorhos der vil være at indlede Forhandling om nye Leje- og Forpagtningskontrakter. Paa Grund af de ekstraordinære Forhold vil de nye Leje- og Forpagtningskontrakter i dette Tilfælde være at forelægge den konstituerede Stiftamtmand og Biskop til Approbation“. Denne Bestemmelse har man i de sønderjyske Landsdele taget imod med stor Glæde, og i alle de Tilfælde, der her er Tale om, foretages der nu Skridt til at faa nye Forpagtnings- eller Lejekontrakter oprettet. Der er mange Lejekontrakter dernede, idet mange af Præsteembederne, navnlig i den vestlige Del af Landet, har Engstrækninger, der lejes ud i smaa Parceller. Ministeriet har altsaa ment, at saadanne Forpagtnings- og Lejekontrakter burde approberes af Biskop og Stiftsøvhed og ikke som tidligere kunne indgaa uden sliq Approbation. Jeg kan for saa vidt imødekomme det ærede Medlems Ønske og agter ogsaa at gøre det, som jeg kan henstille til Biskop og Stiftamtmand at virke for, at Forpagtnings- og Lejekontrakter indgaaes paa kort Tid, saa vidt muligt ikke over 2 Aar. Denne Henstilling vil jeg, saa snart Lovforslaget har passeret Rigsdagen, lade tilflyde Stiftsøvrigheden dernede. Men jeg kan ikke til-

raade det ærede Medlem at fastholde Ændringsforslaget, thi Vedtagelsen deraf vilde efter mit Skøn være et Brud paa de Forudsætninger, som vi har haft fremme under vore Forhandlinger her paa Rigsdagen med Sønderjyderne, og den vilde i Virkeligheden, uagtet Forslaget er saa hensynsfuldt affattet, at der kun staar „kan“, ogsaa være et Brud paa selve Loven om Bestemmelser vedrørende Besættelsen af Præsteembeder.

Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig, idet jeg altsaa anbefaler det høje Ting at stemme for de Ændringsforslag, som er stillede af hele Udvalget eller dets Flertal, men stemme imod de Forslag, som er stillede af Mindretallet.

Ordføreren (*Inger Gautier Schmit*):

Flertallet har heller ikke kunnet tiltræde de af Mindretallet stillede Ændringsforslag. Den Maade, hvorpaa Mindretallet ønsker Udvalget sammensat, med de 26 Medlemmer o. s. v., har ikke fundet Tilslutning. Vi synes, at den Maade, hvorpaa Rigsdagsrepræsentanter og Menighedsrepræsentanter blandes sammen, foregriber Arbejdets naturlige og rolige Udvikling. Det, der er ønsket fra sønderjydsk Side, er ikke, at Rigsdagen paa dette Tidspunkt skal begynde indgaaende at beskæftige sig med Forholdene, men man har ønsket, at der fra Menighedernes Side maa blive sendt Repræsentanter, som tager under Overvejelse, hvorledes man mener at ville indstille Sagen for Rigsdagen, og saa kommer Rigsdagens Tid til at arbejde og tale i denne Sag. — Vi synes heller ikke, det er rigtigt, at man ganske vil udelukke Præsterne fra direkte Valg i denne Sag; da den saa direkte griber ind i deres hele Arbejde og Tilværelse, maa de kunne kræve at have deres valgte Repræsentanter i Udvalget. Og som jeg nævnte ved Lovforslagets første Behandling, vil en Ændring her sikkert kun føre til, at Præsterne ikke faar en ganske bestemt afgrænset Gruppe, men at der ved disse Menighedsraadsvalg absolut vil blive valgt flere Præster ind i Stedet for færre.

Naar det bliver sagt, at det har ingen Hast og det derfor godt kan vente, til de forestaaende Menighedsraadsvalg har fundet Sted, tror jeg, at man fra den Side undervurderer den foreliggende Opgave. Der er ikke noget, der gaar saa dybt i en Befolkning som netop Ordningen af de kirkelige Forhold, hvor der maa gaas frem med saa megen Lempe, og hvor man i høj Grad maa tage Hensyn til de forskellige Forhold og de forskellige Ønsker. Her mener jeg derfor, at det er den mindst mulige Tid, der undes